

TRENCAR LA LLEI DEL SILENCI

ENRIC SENABRE

bromera

Un relat per a descobrir
les masculinitats
en trànsit

1

UN ORFENAT A ADDIS ABEBA

És fosc, Amadi recorda l'última nit a l'orfenat i sent, com si fora ara, somicar algú en les lliteres més llunyanes, potser un renec fluix producte del somni. En la penombra, evoca la llum de la lluna il·luminant l'estança i reconeix els menuts que dormen profundament. La monitora nocturna aprofita aquesta tranquil·litat per a descansar també, prompte es despertarà algun dels xiquets que hi conviuen i haurà de donar-los aigua, acostar-los l'orinal o consolar-los per la tristesa que, de vegades, els embarga. Ell està despert i en silenci, sap que no s'ha de moure, però escolta amb atenció, vigilant, el soroll d'una finestra mal tancada, la remor en somnis del company que dorm dalt, l'aire escolant-se pels clevills d'un edifici en descomposició. Malgrat això, fa calor.

L'evocació d'aquella nit, una mescla de desemparament i enyorança, és l'únic que li queda

d'aquell temps, perquè era massa xicotet per a recordar tot allò, però els moments més vívids sí que els conserva a la memòria, com si fora una pel·lícula que li haguera passat a un altre, a pesar de viure'ls en persona. L'obscuritat nocturna, el silenci, el desemparament, la por i els plors llunyans, en contrast amb el soroll estrident dels matins al pati, carregats de crits, espentes, insults i competicions, continuen presents en el pensament i encara li provoquen el mateix estat d'ànim contradictori que sentia en aquell moment, entre l'enyorança i el rebuig, com si no fera més de dotze anys que els havia viscut.

Aquests eren els primers records que Amadi tenia de la seua infància, uns records que em va contar uns anys després, arran dels fets posteriors que van definir la seua transformació i la de la majoria dels seus companys, i que van sacsejar la seua existència.

Per això li era impossible oblidar aquell dia en què no podia dormir, em contava perquè li havien dit que prompte tindria uns nous pares, que l'havien adoptat i vindrien a emportar-se'l. Quan en vam parlar, Amadi recordava que en aquell moment estava nerviós, no sabia si content o trist, perquè

no acabava de saber el que sentia, però allò havia de canviar el seu destí, que fins aleshores semblava escrit en el desemparament. A l'orfenat la vida era dura, havia d'estar sempre alerta i preparat, però també tenia amics amb qui compartir i fer pinya per defensar-se de les agressions contínues que patien per part dels majors i els mateixos vigilants. Per això volia eixir d'aquell forat sense esperança, però, al mateix temps, tenia por del canvi, d'anar a un altre país, de conèixer la nova família, de buscar nous amics, de viure una altra vida que no sabia imaginar. Dins seu tot eren incerteses. També pensava en sa mare, a qui no coneixia, a qui ja no coneixeria. Tots aquests sentiments no el deixaven dormir encara molt de temps després, al seu domicili de València.

Si bé els records no el deixaven tranquil, en l'entreson va reviuire el dia de la partida, al pati, on tots l'observaven amb enveja: ell, vestit amb la roba nova, neta i polida per a l'ocasió; la resta, amb els uniformes habituals. Era el moment en què se l'emportaven a una nova vida, però quina? Mirava a Matu amb por, desesperat i impotent. Matu havia sigut com un germà major, dur i exigent, però també el seu protector a l'orfenat. Amadi li notava

la frustració als ulls: devia ser conscient que se li escapava el seu fidel servidor, el seu esclau; però també destil·lava tristesa, perquè envejava la sort que Amadi havia tingut, la que Matu no tindria mai. Amadi ho rememorava, o ho imaginava, no podia diferenciar-ho, i em va contar la conversa d'aquell dia amb el seu amic:

—Per què em deixes? Creia que eres el meu amic i ara t'escapes sense pensar en mi —El to suau de la seua veu contrastava amb l'amenaça dels seus ulls.

—Jo no vull deixar-te, tinc por, vull quedar-me —li deia sincerament, encara sota el seu domini, com la majoria dels menuts de l'orfenat a qui imposava els seus desitjos.

—Ens abandones, però no podràs oblidar-nos, et perseguirem sempre, de totes les maneres, estarem sempre dins del teu cap —amençava ell amb rancúnia.

—No, no vos abandone... —va aconseguir articular com a excusa que el salvara de la seua amenaça.

—És igual, no podràs alliberar-te mai del nostre record.

I era cert, perquè Amadi recordava vívidament aquell orfenat trist en el qual havia descobert el patiment i la por més intensa i que, encara ara,

li provocava unes intenses ganes de plorar que no podia controlar. De fet, plorava i plorava desconsoladament quan em va narrar els fets que motivaven la nostra entrevista, rememorant aquell passat que marcava el seu present.

Va evocar el dia en què va arribar la nova família adoptiva, unes persones amables, que somreien amb una simpatia sincera. Van entrar a l'edifici, mentre ell els esperava a la llitera, se li van acostar i el van abraçar, besar, li van tocar el cap mentre parlaven amb la directora. No entenia el que deien, i no calia, comprenia que l'estimaven i que estaria bé amb ells. Però no sabia el perquè, estimar de manera gratuïta no era una cosa que passara a l'orfenat, on tot s'havia de compensar. Es va acomiadar des de l'eixida dels companys que el miraven amb una mescla d'enveja i satisfacció, d'esperança i ansietat. En acabant, van anar a un hotel de la ciutat, a una habitació molt més còmoda que la de l'orfenat. Uns dies després van anar a l'aeroport, que va trobar enorme i ple de gent, i un poc més tard a l'avió amb el qual abandonaria Etiòpia en direcció a una nova vida. Però ell no deixava de plorar, plorava a l'hotel, al taxi, a l'aeroport, a l'avió, plorava desconsoladament sense parar i no sabia

per què; tanmateix, no podia parar de plorar, ni quan va arribar a la nova casa, a l'habitació amb un llit per a ell només, enorme, luxosa, impensable només feia uns dies quan estava a l'orfenat, en aquell dormitori, entre les lliteres dels seus companys.

Quan es despertava a les nits, em va explicar, entre tenebres i en el silenci nocturn, revivia el somni recurrent, repetitiu des de feia anys, d'aquell moment en què va abandonar el seu país natal. D'aleshores ençà, conservava records vívids, somnis esparsos i narracions dels seus pares que configuraven el seu origen. Però ja no sabia el que realment havia viscut i el que havia construït a partir de les diferents versions d'un passat que li costava inserir amb normalitat en la seua vida actual.